

ДЬУЛУРҢАН

Ил Дархан кубога

Кыайыылаабынан ким буолуой?

Тохсунньу 22 — олуһу 1 күннэригэр саахымакка Саха Республикатын Ил Дарханын кубога күүрэхтэһии ытыллар. Бу күрэхтэһии Россия эр дьонно кубогун иккис түһүмэһин быһытынан тэриллэр. Сүрүннээччилэринэн СР физическэй култуураҕа уонна спорка министриэтибэтэ, СР саахымакка федерацията, СР физическэй култуураҕа уонна маассабай спорка управлениета буолаллар.

Сүрүн судьуйанан — международнай арбитр, Бүтүн Россиятаагы категориялаах судьуйа Михаил Крюков (Москва уобалаһа) үлэтир. Күрэхтэһии син эмиз былырынынгытын курдук СР национальной художественной музейыгар ытылла турар. Оонньуулар швейцарскай систиэмэнэн 9 туур бараллар. Балаһыанна быһытынан манна үрдүк таһымнаах, күүстээх гроссмейстердар ытырыллан кытталлар. Ол курдук, быйлыгы кубокка Алексей Придорожний, Баира Кованова, Галина Струтинская, Дмитрий Кокарев, Дмитрий Кряквин, Антон Шомоев бааллар.

Саха сирин саахымакка феде-

рациятын салайааччыта Владимир Егоров иһитинэрбитинэн, биһиги республикабытын манньк улахан күрэхтэһиигэ маастардар Дмитрий Егоров, Гумар Моисеев, Владимир Таппыров, Роман Ганжуров, маастарга кандидаттар Максим Попов, Денис Назаров уонна эдэр кэскиллээх саахымакчыттар көмүскүүлэр.

Саха Республикатын Ил Дархана Айсен Николаев бэлиэтэбитинэн, манньк улахан таһымнаах күрэхтэһии спортсменнар оонньуур кылаастарын үрдэтиэ уонна былыргы муударай оонньууну көбүлүү, саахымакчыттар кэксэлэрин ханатыа.

Кыайыылаах кубогунан, грамотанан, мэтээлинэн уон-

на харчынан бириһинэн наһараадаланыа. Күрэхтэһии бириискэ фондата — 1 мөл. 240 тыһ. солк. тэннээр. Ол курдук, сүрүн күрэхтэһиигэ бастабыт киһи — 250 тыһ. солк. харчынан наһараадаланыа. Онтон дьахталлар, уолаттар, кыргыттар, бэтэрээннэр бөлөхтөрүгэр кыайыттар — 30-туу тыһ. солк. бэлиэтэниэхтэрэ. Ону таһынан, бастынарга анал бириистэр оонньонуохтара.

Күрэхтэһии чэрчитинэн саахыматы таптааччыларга анаан блиц-турнир, түргэн саахымакка күрэхтэһии, судьуйаларга уонна тренердэргэ анал семинардар, гроссмейстердар маастар кылаастара тэриллиэхтэрэ.

Санатан этгэххэ, былырын Ил Дархан бастакы кубога кыайыылаабынан аан дойдутаагы гроссмейстер Борис Грачев (Москва) буолбута. Иккис миэстэни Володар Мурзин (Москва уобалаһа), үсүһү Михаил Кобалия (Москва) ылбыттар. Быйыл дьэ ким кыайар?

сонуннар ситимнэрэ

Василий Егоров — Россия Кубогун кыайыылааба!

Самара куоракка Россия бокса Кубога ытыллан түмүктэннэ. Спорду таптааччылар, боксаны сэгээрээччилэр туох баар болжомтолорун ууран, харахтарын хагаан, билигин кэмгэ тумус туттар боксёрбут Василий Егоров кириһин-лэрин көтүпкэккэ көрдүлэриитилэр.

Уолбут, дьон-сэргэ итэбэлин, эрэлин түһэн биэрбэтэ. Бүтэник быһаарыылаах кириһиигэ былырын Россия чемпионатыгар сабыртыттыт кириһин, норуоттар икки ардыларынаагы кылаастаах спорт маастара Баир Батлаевы үс раунд тухары туох да мөккүөрэ суох баһыйа тутан, билигин да үчүгэй таһымна сылдырын көрдөрдө.

Ситиһиилээх кыттытынан биир дойдутаахтарын, Бүтүн Саха сирин олохтоохторун сүрдээһин үөртэ, сэргэхситтэ. Өссө төгүл бастың боксёр буоларын көрдөрдө.

Василий Егоров бу кыайытынан Европа чемпионатыгар кыттыахтаах.

Дуобат федерацията бастыңнары бэлиэтээтэ

Дьокуускай. «Сэргэлээх уоттара» култуура киһинигэр Саха сирин дуобакка федерациятын 2023 сылы түмүктүү үөрүүлээх тэрээһинэ буолла. Манна дуобат көрүңүн салайааччылар, тренердэр, спортсменнар, күүс-көмө, ойбүл буолар тэрилтэлэр кыттыны ылылар.

Үөрүүлээх тэрээһингэ Дуобат республикатаагы уонна аан дойдутаагы федерацияларын бочуоттаах президенэ Владимир Ильич Птицын, дуобатчыттар өрүү буоларыны аспыт сылы эриэ-дэхси көрдөрүүлээх түмүктэбиттэрин, улахан таһымнаах күрэхтэһиилэргэ дьонун кыайылар ситиһиллибиттэрин, гроссмейстердар, маастардар кэксэлэрэ кэнни турарын бэлиэтээтэ уонна үүммүт сылга ылыллыбыт тэтими ыһыктыбакка салгыы өссө дьаныардаахтык дьарыктанан, кы-

айылар-хотуулар кэлэр туралларыгар баҕарда.

Итиэннэ дуобат федерациятын кытта биер санаанан күүс-көмө буолан үлэтир тэрилтэлэр салайааччыларыгар федерация махтал суруктарын үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттартаата.

“Дьулурҕан”.

Абыс хамаанда күөн көрүстэ

Горнай Бэрдьигэстээбэр үтүө үгэс буолбут нэһиликтэр икки ардыларынаагы комплекснай спартакиада бэтэрээннэргэ волейбол күрэхтэһииттэн сабаланна.

Барыта абыс хамаанда күөн көрүстэ. Икки күннээх сыты кириһилэр кэннилэриттэн дьахталларга бастакы миэстэни Бэрдьигэстээх ылла, иккис Атамай, үһүс Мытаах буолла.

Эр дьонно Атамай бастакы, Бэрдьигэстээх иккис, Маалтааны үһүс миэстэни ылла.

Уопсай түмүккэ, Бэрдьигэстээх, Атамай, Маалтааны спортсменнара инники күөннэ табыстылар.

Күрэхтэһии бастыңнарыгар уонна оҕо сааһыттан волейбол көрүңүн өрө тутан кэлбит Альберт Копыловка СахаВА маастара анал бэлиэни үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттардылар. Аны спорт бу маассабай көрүңэр ыччаттар бастың ааты былдыһахтара.

Вячеслав АЛЕКСЕЕВ.

Күрэхтэһии программата

Тохсунньу 22 күнэ, бэнидиэнньик
12:00–20:00 Кыттааччылар кэлиилэрэ, мандат хамыһыйатын үлэтэ.
Тохсунньу 23 күнэ, оптуорунньук
15:00 Сэрэбизий тардыыта, судьуйалар сүбэ мунньахтара.
15:30 Күрэхтэһиини үөрүүлээхтик аһы.
16:00 Бастакы туур.
Тохсунньу 24–30 күннэрэ
16:00 Күрэхтэһии салгыыта.
Тохсунньу 31 күнэ, сэрэдэ
14:00 9-с туур.
19:00 Күрэхтэһиини үөрүүлээхтик түмүктэһин.

Петр ПАВЛОВ.

Иван Ярыгин кубога-2024

Көлөһүн көмүскэ кубулуйуохтун!

Бу күрэхтэһиигэ бэлэмнэнэн, Саха сиригэ хамаандата тохсунньу 10–22 күннэригэр «Өрөгөй» Спорка бэлэмнэни киини-

Бүгүннүттэн, тохсунньу 25 күнүттэн, Красноярскайга спортивнай тустууга икки төгүллээх олимпийскай чемпион Иван Ярыгин аатынан үтүө үгэскэ кубулуйбут норуоттар икки ардыларынаабы турнир сабаланаар.

биир саалаҕа эрчиллэн, санаабыт көтөбүллэр этэ. Танара тэнэ сүгүрүйэ көрөр дьоммут курдук буолар санааттан өссө күүскэ дьарыктанарбыт. Син ол кэри-этэ манньк оҕолор улахаттары кытта тэннэ биир көбүөргэ эр-

Егор Скрябин, Валерий Чемпов, Севиль Назарова, Александра Карамзина, Александра Копылова, уо.д.а. билинни кэмнэ күүстээх спортсменнар бары бааллар.

Кинилэри тренердэр Вадим Семенов, Будимир Яковлев, Николай Рожин, Василий Уваров, Степан Сивцев, Артур Константинов, Иван Дмитриев, Ким Колодезников, Прокопий Иванов, Николай Данилов, Герман Контоев, Данил Неустров, Гаврил Игнатъев, Петр Малардыров, Прокопий Петров, Егор Пономарев, Юрий Афанасьев, уо.д.а. көрөн-истэн, сүбэлээн-амалаан эрчилли хаамытын уонна хапсыһыны сыгырыхтан биэрдилэр.

Соторутаабыта СР көнүл тустууга сүүмэрдэммит хамаандатын кылаабынай тренери дуоһунаһыттан тохтообут Александр Оконешиников тустууттан тэйэр санаата суох эбит. Син уруккутун курдук, эрчилли хаамытыгар күүс-көмө, өйбүл буолан дьарыгы ыгытыһа сылдыарын бэлиэти көрүүххэ сөп.

Манна даҕатан эттэххэ, хонтуруоллуур хапсыһылары биһиги биллиилээх бөбүстөрбүт Александр Николаевич Иванов, Василий Николаевич Гоголев, Александр Степанович Контоев уонна тустуу бэтэрээннэрэ кыраҕытк кэтээн көрөн, тустууктарга уонна тренердэргэ бэйэлэрин баай опыттарын үллэстэ сылдыаларын көрөн киһи үөрэр. Итинэн түмүк, көрдөрүү, ситиһии хайаан да баар буоларыгар эрэнэр.

Өссө биир ситим буолан манна хамаанда наукаҕа уонна медицинаҕа специалистара биригэ үлэлэһэ сылдыаларын бэлиэтир тоҕоостоох.

Турнир программата

Тохсунньу 25 күнэ, чэппиэр
13:00–18:00 Барыллааһын хапсыһылар, эр дьонго — 57, 61, 70 кг, дьахталларга — 50, 55, 59, 65 кг.
19:00–21:00 Финалга тахсар иһин киирсиилэр.

Тохсунньу 26 күнэ, бээтинсэ
13:00–19:00 Уоскутар бөлөх тустуулар. Барыллааһын уонна финалга тахсар иһин хапсыһылар, эр дьонго — 65, 79, 125 кг, дьахталларга — 53, 57, 62 кг.
19:30–20:15 Түһүлгэни үөрүүлээхтик аһы.

20:15 Финаллар, эр дьон — 57, 61, 70 кг, дьахталлар — 50, 55, 59, 65 кг.

Тохсунньу 27 күнэ, субуота
13:00–20:00 Уоскутар бөлөх тустуулар. Барыллааһын уонна финалга тахсар иһин хапсыһылар, эр дьон 74, 86, 92, 97 кг, дьахталлар — 68, 72, 76 кг.
20:00 Финаллар, эр дьон — 65, 79, 125 кг, дьахталлар — 53, 57, 62 кг.

Тохсунньу 28 күнэ, өрбүл
13:00–17:00 Уоскутар бөлөх тустуулар.
15:00 Финаллар, эр дьон — 74, 86, 92, 97 кг, дьахталлар — 68, 72, 76 кг.

Иван Ярыгин Кубога кыттар спортсменнарбыт

ЭР ДЬОННО:

57 кг: Александр Авелов, Любомир Ашеин, Уйгулан Иванов, Лев Павлов, Федор Постников, Артём Слепцов, Арыяан Тютрин (Беларусь).

61 кг: Андрей Бекренев (Беларусь), Юлиан Григорьев, Петр Константинов, Андрей Мидловец.

65 кг: Ньургун Скрябин (Беларусь), Дьулусхан Тотонов.

70 кг: Владимир Бояновскай, Константин Капрынов, Айсен Потапов, Олег Фомин.

74 кг: Николай Сивцев.

79 кг: Роман Николаев.

92 кг: Ньургун Сергин, Максим Толмачев.

125 кг: Никита Хабаров.

ДЬАХТАЛЛАРГА:

50 кг: Александра Карамзина, Александра Копылова.

55 кг: Севиль Назарова.

59 кг: Светлана Васильева, Евгения Огородникова.

68 кг: Лилиана Рожина.

гэр анал үөрэтэр-бэлэмнэнэр түмсүүтүн дьарыгын ыгытта.

Эрчилли биир күнүгэр, тохсунньу томороон тымныгыттан «Өрөгөй» иккис этээһигэр баар Тустуу саалатыгар кирбитим — итии салгын уонна көлөһүн сыта саба биэрдэ. Киирбитим, саалаҕа тилэри тэлгэммит көбүөргэ хаһаангытааҕар даҕаны элбэх спортсмен сүүрэн-көтөн, эти-хааны эрчийэ сылдыар. Манньк көстүүтүн киһи санаата көннүөрэр. Астынар.

Манна республика сүүмэрдэммит хамаандатын тэнэ эдэрдэр, кыргыттар, доруобуйаларыгар хааччахтаахтар бары бааллар. Эппиттэринэн, Р.М. Дмитриев аатынан Олимпийскай эрэл училищетын тустууга саалата өрөмүөнгө барытынан, анараанньылар манна кэлэн эрчиллэлэр эбит. Ханньгын да иһин, киин куораппыт тустууга саалаларыгар («Өрөгөй», училище, ХИФУ, ДЮСШ-3) күннэтэ манньк күргүөмүнэн көхтөөхтүк дьарыктаналлара эбитэ буоллар диэн санаа күлүм гынан ааһар.

Манньк көхтөөх, күргүөмнээх эрчилииттэн астыныны ылбыт Сурдлимпиада чемпиона, спорт үтүөлээх маастара Василий Стрекаловскай: «Урут оҕо сылдыан Нерюн-гриттан Дьокуускайга кэлэн, элбэх биллиилээх дьону кытта

чиллиилэрэ сүрдээх туһалаах, итэр суолталаах», — диэн саамай сөпкө бэлиэтээтэ.

Үөрэтэр-эрчийэр түмсүүгэ бүгүннү күннээҕи дьарыгы былаан быһытынан СР үтүөлээх тренерэ Владимир Кириллин ыттар. Кини хамаандатынан спортсменнар бастаан эттэрин-хааннарын эрчийэр баран паараларынан арахан хонтуруоллуур хапсыһылар сабаланнылар. Холубур, сарсыардаангы дьарыкка спортсменнар үстүү хапсыһыны ыгыттылар. Манна Лев Павлов, Любомир Ашеин, Константин Капрынов, Никита Софронов, Артём Слепцов, Владимир Бояновскай, Айсен Потапов, Никита Хабаров,

Онтон тустууктар, этэргэ дылы, көлөһүн-балаһын аллан тахсыар диэри тиритэ-хоруа эрчилинилэр. Куруук сылдыбат киһи көрдөбүнэ, итинник элбэх аһааннаах киһи күүстээх дьарыктанытын кэнииттэн, көбүөр үрдэ көлөһүнтэн сиигирэн, инчэбэй сытан хаалла. Дьэ, ити көлөһүн, сырасылба таах сиик буолан көтөн хаалбатаар, көмүс солотуулаах, үтүө түмүктээх буоларыгар баҕарабыт.

Күрэхтэһии хаамытын dzulurган.ru сайтан билсизххитин сөп.

Петр ПАВЛОВ.
Ааптар хаартыскаҕа түһэриитэ.

ааҕааччы санаата

Тарбах тардыһыахха эрэ!

Мин 2017 сылтан республикатааҕы Манчаары аатынан спорт сахалыы көрүннэригэр киинин I Хомустаахтааҕы филиалыгар мас тардыһыыга тренеринэн үлэлибин.

2018 сыллаахха биир киһи тарбаҕын дьарыктырыгар анаан «Эспандер» диэн тренажеру онорбутум. Онтон тарбаҕы үчүгэйдик сайыннарарга «Тарбах тардыһыы» тренажеру айбытым. Бу тренажер урагыта диэн, икки киһи утарыта олон тарбах тардыһаллар. Былырын «Тарбах тардыһыы» тренажерун сайыннанан, патент ылары ситиспитим.

Бу тренажер тарбах күүһүн, уһундук тутан киерсэллэрин сайыннарар. Кыра оҕолорго бастаан спорка үктэнэллэригэр саамай наадалаах дии саныбын. Мантан характер, күүс, уһундук киерсэллэрэ сайдар. Эбиитин мас тардыһыы эрэ буолбакка, тустууктарга, хапсаҕайдыттарга, самбистар-

га уонна атын көрүннэргэ наадалаах дии саныбын. Ону таһынан детсад оҕолоруттан саҕалаан оскуола оҕолоро, ычат, кырдыаҕастар туттуохтарын сөп. Дьобуус, чэпчэки буолан,

айанна илдэ сылдьарга үчүгэй тренажер.

«Тарбах тардыһыы» тренажерунан дьарыктанан, Бүтүн Россиятааҕы, республикатааҕы уонна улуустааҕы күрэхтэ-

һиилэргэ дьарыктыыр оҕолорум ситиһиилээхтик кытыннылар. Ол курдук, Чичигинарова Вера — «Кавказ Кубогын» чемпионката, Россия студеннарга күрэхтэһиитигэр 2-с миэстэ, Об-

утов Эдуард — республика хас да төгүллээх призера, Россия күрэхтэһиитин кыттылааҕа, Замаратскай Алеша уонна Охлопкова Влада — Саха сирин үөрэнээччилэрин спартакиадатын призера, Анапа куоракка ытыллыбыт Бүтүн Россиятааҕы күрэхтэһиити призера.

Дьарыктыыр уолум Мамаев Айаал, тарбах тардыһыы туһунан дакылаат суруйан Москваҕа «Вернадские чтения» I-кы степеннээх дипломант буолбута. Уфа куоракка научнай конференцияҕа «Тарбах тардыһыы» тренажерун сырдаппытым. 2023 сыллаахха бэс ыйыгар оҕолорго Мадьыны уонна I Хомустаах нэһилиэгин ыһахтарыгар күрэхтэһиилэри ыспытым. Булун, Нам, Алдан улуустарыгар үөрэхтэһиин экспедициятын иһинэн, тарбах тардыһыыга маастар-кылаас ыспытым.

Ахсынньы 20 күнүгэр I Хомустаах нэһилиэгэр төлбөлөр икки ардыларыгар бэрт сонун, сэргэх «Тарбах тардыһыы» күрэхтэһиитэ буолан ааста. Инникитин «Тарбах тардыһыы» киэн эйгэҕэ спортивной күрэхтэһиити курдук тахсыа диэн эрэнэбин.

Станислав СОЛОВЬЕВ.
Нам улууһа.

кэриэстэбил

Доҕорбут Сэмэн Готовцев туһунан

Аспыт сыл ахсынньы 12 күнүгэр ыраас халаанга этин эһпитини, мас тардыһыыга Саха сирин, Россия спордун маастара, тапталаах кэргэн, икки оҕо амарах аҕата, Уус Алдан улуунун Танда селионнэттигэр төрүттээх Готовцев Семен Гаврильевич олус соһуччутук быстахха былдыаммыт ыар сураҕа барыбытын аймаабыта, сүрэхпитин хайыппыта, уолушпута.

рыттан олоҕун бүтэһик күнүгэр диэри спорка, сүрүннээн мас тардыһыытыгар элбэҕи ситиспитэ, нэһилиэгин, улуунун, өрөспүүбүлүкэтин аатын чистээхтик көмүскээбитэ. Тренерэ, Саха Республикатын үтүөлээх тренерэ Иван Степанович Готовцев утумнаахтык дьарыктан күрэхтэһиилэргэ кытыннарар өрүү миэстэлэһэрэ.

«7-с кылааска миэхэ дьарыктана кэлбитэ. Олус килбик, сэмэй уолчаан этэ. Дьэ, ол гыннар помостка олорто, тардыһар маһы тутта да, атын Сэмэн буолара. Ону кылааһы бүтэрэн баран Тандаҕа, нэһилиэгин ыһаҕар 65 кииллээх уол 75 кг диэри улахан уолаттары кыайталаан, бастаан дьонун үөрдөн турар. Дьарыкка оҕо да сылдьан, кэлин да олус эппиэттээхтик сыһыаннаһара. Сыбаайбалат, республикаҕа 82 кииллээҕэ бастаабыта. Уус Алдан хамаанданан Кубокка республикаҕа элбэхтэ бастыыр сылларбытыгар, кыайыны аҕалыа диэн тарбахха баттыыр уолбут кини этэ», — диэн ахтар тренерэ Иван Степанович.

Сеня 2005 сыллаахха Танда орто оскуолатын ситиһиилээхтик үөрэнэн бүтэрбитэ. Үөрэнэр кэмнэригэр кылаас, оскуола чизин

көмүскээн, элбэх спортивной күрэхтэһиитигэ кыттар. Уол оҕо буолан, туох да үлэттэн толлубат, дьэ ис-тас үлэтигэр төһүү күүс буолара. Тизиньикэҕэ олус сыһыаннааҕа. Оҕону кытта оҕо, кырдыаҕаһы кытта кырдыаҕас буолан, тэнгэ алтыһан, мэлдьи көмө-тирэх буолара. Оҕо эрдэбиттэн аҕыах саҕалааҕа, сэмэйэ, холку майгылааҕа.

«Кини оскуолаҕа үөрэнэ сылдьан мас тардыһыынан үлүһүйэн туран дьарыктаммыта. Сеня оройуон, өрөспүүбүлүкэ күрэхтэһиилэригэр үгүстүк бириистээх миэстэлэргэ тиксэрэ. Спорка бэриниилээҕэ элбэх ситиһиилэригэр кестөр. Доҕотторугар тылын ылыннарара. Оскуолаҕа үөрэнэ сылдьабыттан спорка көрдөрүүлэрэ биллэрдик үрдээбитэ. Көхтөөбө, олоххо актыыбынай позициялааҕа. Выпускнут биер саамай чабылхай үөрэнээччитинэн буолар. Кини кылгас олобор элбэҕи да ситиспитэ», — диер үөрэппит учуутала Петрусь Иванович Лыткин.

Оскуолатын бүтэрэн баран 2005 с. Чурапчытааҕы физкультурнай институтка туттарсан кирибитэ. Үөрэбин олус сөбүлүүрү. Студенныыр сылларыгар эт-хаан өтгүнэн өссө күүскэ сайдан, дьарыктанан,

күрэхтэһэн, кыайыы өрөгөйүн элбэхтэ билэн, олоҕун биер саамай чабылхай кэмнэрэ ааспыта. Бииргэ дьарыктанар да уолаттара: Сунтаартан Федор Федоров, Тааттаттан Михаил Савватеев, Виктор Докалов, Мэнэттэн Спартак Попов, Чурапчыттан Михаил Петров уо.д.а. Аны тренердэрэ — Николай Быганов, Николай Барашков, Петр Саввин. Институт спортивной завуһа Сергей Смирников.

Семен үөрэнэр сылларыгар институт уолаттара араас турнирдарга тоҕо аньан автобуһунан тийэн кытталлара, күрэхтэһиини киэргэтэллэрэ. Сэмэн институтка үөрэнэр кэмигэр уонна кэлин үлэли сылдьан мас тардыһыыга республика 3 төгүллээх чемпионна, Манчаары Спартакиадатын кыайылааҕа, үрүн көмүс призера, Россия чемпионатын мэтээлин толору кавалера, Европа чемпионна, Россия, республика таһымнаах элбэх турнирдар кыайылаахтара.

Биер улахан кыайыта — 2003 сыллаахха Хандыга Спортивной оонньууларын Аар Дархана Александр Кузнецов бириһигэр төрөөбүт дойдутугар Үөһээ Бүлүү Ороһутугар республика бары ааттаахтара 74 кииллээҕэ мустубуттара. Александр доҕотторо, аймахтара, биер дойдулаахтара кини ыйааһыныгар омок массыына-та бириис туруорбуттара. Онно Семен олус эрэллээхтик кыайан, омок массыына-та ылан үөрэн мучук гыммыт сирэйэ бу баар курдук.

Сэмэн ити ситиһиилэринэн Саха сирин уонна Россия спордун маастара. Үөрэбин

ситиһиилээхтик бүтэрэн, Уус Алдан улуунун баһаары утары охсуһар этэрэтин I №-дээх баһаарынай чааһыгар инструкторунан, онтон отделение командиринан үлэлээбитэ. Үлэтигэр олус бэриниилээх буолан МЧС «За заслуги» диэн 3-с истиэпэннээх мэтээлинэн наҕараадаламмыта. Түөрт сыл «Бастын баһаарыннык» диэн номинация хаһаайына. 2016 сыллаахха Өрөспүүбүлүкэ баһаарынайдарын икки ардыларыгар ытыллар күрэххэ кытан, Дима Петуховтыын, «трехколеска» кирилизинэн учебной башня үһүс этээһин түннүгүнэн кириригэ республикаҕа олохтообут рекордун билигин да ким да куоһара илик. Уус Алдан баһаары утарар хамаандатыгар киерэн сэттэ төгүл республикаҕа бастаабыта.

Олоҕун аргыһын, тапталааҕын, омок тылын учуутала Мэнэ Ханалас Дьанхаады нэһилиэгиттэн төрүттээх Лена Николаевна Стручкованы көрсөн 2010 с. ыал буолбуттара. Алаһа дьэ туттан, доҕорбут ситэ олоботоох олоҕун салгыыр кыыс, уол оҕолоохтор.

Доҕорбут Сэмэн күн сырдыгын анныгар киниэхэ бэриллит бириэмэтигэр, ханна да сырыттар суол хаалларды, аатын ааттарды олох олон, орто дойдуттан арабыста. Дьылҕа хаан ыйааҕа кытаанаһын хайыаһыттыт. Куруук өйдүү-саныы сылдьыаһыт, олон ааспыт чабылхай олоҕун холбор оностоохпун. Ычаттарга кэпсиэхпит, сырдыаһыт.

Мас тардыһааччы доҕотторо.